

POSTANOWIENIE

Dnia 22 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie K. N.

skazanego z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i in.

po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Karnej w dniu 22 marca 2022 r.

kwestii dopuszczalności kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 15 lipca 2021 r., sygn. IV Ka (...), zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w P. z dnia 17 października 2020 r., sygn. II K (...)

na podstawie art. 531§1 k.p.k. w zw. z art. 530§2 k.p.k. w zw. z art. 429§1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

przyjęta kasację pozostawić bez rozpoznania jako niedopuszczalną z mocy ustawy.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 27 października 2020 r., sygn. II K (...) m.in. K. N. został uznany za winnego popełnienia przestępstwa z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i przy przyjęciu, że stanowią one ciąg przestępstw wymierzono mu karę 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz 150 stawek dziennych grzywny, przyjmując wysokość stawki dziennej na kwotę 20 zł. Tym samym wyrokiem ten oskarżony został skazany za przestępstwo z art. 62 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i wymierzono mu za to karę 3 miesięcy pozbawienia wolności. Jako karę łączną wymierzono oskarżonemu 2 lata i 10 miesięcy pozbawienia wolności, orzekając nadto przepadek korzyści uzyskanych za pomocą czynu zabronionego.

Wyrok ten został zaskarżony również apelacją obrońcy oskarżonego K. N.. Pismem procesowym z dnia 12 lipca 2021 r. oskarżony K. N. złożył oświadczenie o cofnięciu apelacji obrońcy, które nie zostało podpisane. Na rozprawie apelacyjnej w Sądzie Okręgowym w P. dniu 15 lipca 2021 r. Przewodniczący składu orzekającego poinformował strony o wpłynięciu tego oświadczenia, najprawdopodobniej pochodzącego od oskarżonego K. N., jednakże z uwagi na fakt jego niepodpisania przez oskarżonego, uznał że nie może ono wywołać skutków procesowych. Obrońca oskarżonego nie wystąpił z wnioskiem w trybie art. 120 k.p.k. Po przeprowadzeniu rozprawy, w tym samym dniu, Sąd wydał wyrok, mocą którego zmieniono zaskarżony wyrok w pkt I – IV w odniesieniu do K. N. przez ustalenie, że na podstawie art. 4 § 1 k.k. stosuje się przepisy obowiązujące w chwili popełnienia przez oskarżonego przypisanych mu czynów, utrzymując zaskarżony wyrok, w pozostałym zakresie, w mocy.

Od tego wyroku kasację wniósł obrońca skazanego. W kasacji zarzucił naruszenie art. 119 § 1 k.p.k. w zw. z art. 120 k.p.k. w zw. z art. 431 § 1 i 2 k.p.k. polegające na zaniechaniu przez Sąd odwoławczy wezwania skazanego do uzupełnienia braków formalnych pisma przez jego podpisanie, a pozostawieniem oświadczenia w aktach sprawy jako nie wywołującego skutków procesowych, pomimo że wolą skazanego było cofnięcie apelacji obrońcy, jak również nieponoszenie przez niego kosztów sądowych postępowania odwoławczego. W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w P. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Właściwe odczytanie zarzutu postawionego w kasacji oraz argumentacji przedstawionej w jej uzasadnieniu na poparcie tego zarzutu, prowadzi do nieodpartego wniosku (wyartykułowanego również w odpowiedzi prokuratora na kasację), że w rzeczywistości zamiarem skarżącego było zakwestionowanie obciążenia skazanego kosztami postępowania odwoławczego i opłatą za drugą instancję, wobec rysującej się w sprawie, z wysokim prawdopodobieństwem, możliwości pozostawienia wniesionej apelacji bez rozpoznania, wobec złożonego przez skazanego oświadczenia o cofnięciu apelacji obrońcy, które zawierało jedynie

błąd formalny, łatwy do skorygowania w trybie art. 120 k.p.k., co eliminowałoby przesłankę wyrokowania w tej sprawie przez Sąd odwoławczy co do tego oskarżonego i zasądzenia od niego kosztów procesu.

Wskazać przy tym należało, że w przypadku sporządzenia prawidłowego pod względem formalnym i prawnym oświadczenia o cofnięciu apelacji i wydania postanowienia o pozostawieniu apelacji bez rozpoznania, uprawomocniłby się wyrok Sądu pierwszej instancji, który co do meritum odpowiedzialności karnej skazanego został utrzymany w mocy przez Sąd odwoławczy, czego następstwem była również jego prawomocność.

Co do zasadniczego zarzutu kasacji podnieść należało, że o ile rację ma skarżący, iż w przypadku pozostawienia apelacji bez rozpoznania nie wchodziłaby w grę konieczność wymierzenia opłaty na podstawie art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tj. Dz. U z 1983 r., Nr 49, poz. 233), który stanowi, że w razie nieuwzględnienia apelacji wniesionej na korzyść oskarżonego, zwróconej przeciwko rozstrzygnięciu o winie lub karze zasadniczej, sąd wymierza za postępowanie odwoławcze opłatę w wysokości należnej za pierwszą instancję, przy czym opłatę wymierza się od tej kary, przeciwko której zwrócona była apelacja oskarżonego, to w przypadku kosztów postępowania odwoławczego w sytuacji cofnięcia apelacji zastosowanie znalazłaby z mocy art. 637 § 1 k.p.k. w sposób odpowiedni przepisy art. 635 i 636 k.p.k.

W kontekście tych rozważań należy jednak pamiętać, że na podstawie dyspozycji art. 426 § 2 k.p.k. od postanowienia w przedmiocie kosztów procesu, o których po raz pierwszy orzekł sąd odwoławczy, przysługuje zażalenie do innego równorzędnego składu sądu odwoławczego. Użyty zwrot „po raz pierwszy”, nakazuje przyjąć, że przedmiotem zaskarżenia o kosztach procesu może być nie tylko *stricto* postanowienie, jako odrębna decyzja procesowa, ale także rozstrzygnięcie o kosztach procesu zawarte w wyroku sądu odwoławczego. Choć stanowi ono element wyroku, to jednak ma samodzielny byt, skoro może być przedmiotem odrębnego zaskarżenia w formie zażalenia (por. D. Świecki [w:] B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, D. Świecki, Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualny, LEX/el. 2022, art. 426).

Biorąc zatem pod uwagę te wywody należało wskazać, że dążąc do zakwestionowania rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu obrońca powinien skorzystać z procedury wskazanej w treści art. 426 § 2 k.p.k., a nie czynić tego w drodze kasacji, z podniesieniem wyłącznie zarzutu dotyczącego kosztów procesu (por. wyrok SN z 12.04.2017 r. V KK 382/16). W takiej konfiguracji procesowej wniesiony środek zaskarżenia należało uznać za niedopuszczalny z mocy ustawy.

Z tych względów należało - na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. - pozostawić przyjętą kasację bez rozpoznania